ด่วนมาก

ที่ นศ ๐๐๑๗.๑/ว ๑๒๓๔

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
ถนนราชดำเนิน นศ ๘๐๐๐๐

๙ พฤษภาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

เรียน นายทะเบียนอำเภอ ทุกอำเภอ , นายทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลนครนครศรีธรรมราช , นายทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมืองปากพนัง และนายทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมืองทุ่งสง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๐๙.๒/ว ๑๕๗๒ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้เสนอร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ เนื่องจากเห็นว่าโดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้ผู้มีสัญชาติไทยทุกคนต้องมีบัตรประจำตัวประชาชนไว้ใช้แสดงตนเพื่อประโยชน์ในการเข้ารับบริการสาธารณะของรัฐ จึงได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการการออกบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อให้สอดคล้องกับการที่รัฐจะนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริการประชาชนในด้านต่าง ๆ ผ่านทางบัตรประจำตัวประชาชน เพื่อประโยชน์ของผู้ถือบัตรประจำตัวประชาชน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชน เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการดังกล่าวและสภาวการณ์ปัจจุบัน รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่/เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบศึกษาทำความเข้าใจ เพื่อให้พร้อมที่จะปฏิบัติงานได้ทันทีเมื่อร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมีผลใช้บังคับ

ขอแสดงความนับถือ

หมายเหตุ:ใช้โหลดสิ่งที่ส่งมาด้วยจาก www.pokkrongnakhon.com
หมู่หนังสือราชการจังหวัด เว็บไซต์

ที่ทำการปกครองจังหวัด
กลุ่มงานปกครอง
โทร./โทรสาร ๐-๗๕๓๔-๐๗๓๘
www.pokkrongnakhon.com

พระบรมธาตุ สู่มรดกโลก

รับที่ 3387 3 - พ.ค. 2553 เวลา
ศูนย์รับ - ส่งข่าวสาร กองการสื่อสาร ปค. 18

ที่ มท ๐๓๐๙.๒/ว ๑๕๗๒

กระทรวงมหาดไทย 2 พ.ค. 2554
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐ เรว

ศูนย์รับส่งหนังสือ (จังหวัดสงขลา)
รับที่ 221
วันที่ 2 พค 54

๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... จำนวน ชุด
๒. ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการการปกครองพิจารณาร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... จำนวน ชุด

ด้วยคณะรัฐมนตรี (โดยกระทรวงมหาดไทย) ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ เนื่องจากเห็นว่าโดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้ผู้มีสัญชาติไทยทุกคนต้องมีบัตรประจำตัวประชาชนไว้ใช้แสดงตนเพื่อประโยชน์ในการเข้ารับบริการสาธารณะของรัฐ จึงได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการการออกบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อให้สอดคล้องกับการที่รัฐจะนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริการประชาชนในด้านต่าง ๆ ผ่านทางบัตรประจำตัวประชาชน เพื่อประโยชน์ของผู้ถือบัตรประจำตัวประชาชน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชน เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการดังกล่าวและสภาวการณ์ปัจจุบัน

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว แล้วให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณา และในคราวสมัยประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติแก้ไขเพิ่มเติมและส่งคืนมายังสภาผู้แทนราษฎร และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภา จึงถือว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาแล้ว ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๗ (๓)

เนื่องจากขณะนี้ อยู่ระหว่างขั้นตอนดำเนินการของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้วนี้ขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายและพระราชบัญญัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ฉะนั้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติ กระทรวงมหาดไทยขอส่งร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ดังกล่าว พร้อมทั้งข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการการปกครองพิจารณาร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อสั่งการให้พนักงานเจ้าหน้าที่และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานบัตรประจำตัวประชาชนและงานทะเบียนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องของจังหวัด กรุงเทพมหานคร อำเภอ สำนักงานเขต เทศบาลและเมืองพัทยา ศึกษาทำความเข้าใจ ประชาสัมพันธ์และถือเป็นแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้พร้อมที่จะปฏิบัติงานได้ทันทีเมื่อมีผลใช้บังคับเป็นกฎหมาย ซึ่งกระทรวงมหาดไทยจะแจ้งให้ทราบต่อไป รายละเอียดปรากฏตาม

/ ร่างพระราชบัญญัติ ...

2

ร่างพระราชบัญญัติและข้อสังเกตที่ส่งมาด้วยแล้วนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิเชียร ชวลิต)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง
สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนบัตรประจำตัวประชาชน
โทร ๐ ๒๗๔๑-๗๖๑๒
โทรสาร ๐-๒๑๐๖-๙๒๘๙

3

ร่างฯ ที่รัฐสภาเห็นชอบแล้ว

ร่าง
พระราชบัญญัติ
บัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชน

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ...."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๖ ทวิ และมาตรา ๖ ตรี แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๕ ผู้มีสัญชาติไทยซึ่งมีอายุตั้งแต่เจ็ดปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ และมีชื่อในทะเบียนบ้านต้องมีบัตรตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งได้รับการยกเว้นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้ซึ่งได้รับการยกเว้นตามกฎกระทรวงตามวรรคสอง ซึ่งมีบัตรประจำตัวตามกฎหมายอื่นให้ใช้บัตรประจำตัวนั้นแทนได้

ผู้ซึ่งมีอายุเกินเจ็ดสิบปีและผู้ซึ่งได้รับการยกเว้นตามกฎกระทรวงจะขอมีบัตรก็ได้

มาตรา ๖ ผู้ซึ่งต้องมีบัตรตามมาตรา ๕ ให้ยื่นคำขอมีบัตรต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่

(๑) วันที่อายุครบเจ็ดปีบริบูรณ์

(๒) วันที่ได้สัญชาติไทย สำหรับผู้ไม่ได้สัญชาติไทยโดยการเกิด หรือได้กลับคืนสัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ

(๓) วันที่นายทะเบียนเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร

(๔) วันที่พ้นสภาพจากการได้รับการยกเว้น

มาตรา ๖ ทวิ บัตรให้ใช้ได้นับแต่วันออกบัตรและมีอายุแปดปีนับแต่วันเกิดของผู้ถือบัตรที่ถึงกำหนดภายหลังจากวันออกบัตร

บัตรที่ยังไม่หมดอายุในวันที่ผู้ถือบัตรมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ ให้ใช้บัตรนั้นต่อไปได้ตลอดชีวิต

มาตรา ๖ ตรี ผู้ถือบัตรต้องมีบัตรใหม่ โดยยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่บัตรเดิมหมดอายุ

ผู้ถือบัตรจะขอมีบัตรใหม่ก่อนวันที่บัตรเดิมหมดอายุก็ได้ โดยยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในหกสิบวันก่อนวันที่บัตรเดิมหมดอายุ"

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ เบญจ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๖ เบญจ ในกรณีที่มีเหตุสมควร รัฐมนตรีจะขยายกำหนดเวลาตามมาตรา ๖ มาตรา ๖ ตรี หรือมาตรา ๖ จัตวา สำหรับท้องที่ใดหรือบุคคลใดก็ได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา"

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖ ฉ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖

"มาตรา ๖ ฉ การขอมีบัตรตามมาตรา ๖ และการขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตรตามมาตรา ๖ จัตวา ของผู้มีอายุไม่ถึงสิบห้าปี ให้เป็นหน้าที่ของบิดา มารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลซึ่งรับดูแลผู้นั้นอยู่เป็นผู้ยื่นคำขอ แต่ไม่เป็นการตัดสิทธิบุคคลนั้นที่จะยื่นคำขอด้วยตนเอง"

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ ๒๕๒๖

5

"มาตรา ๗/๑ บัตรนอกจากจะมีรายการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗ แล้ว จะมีหน่วยความจำเพื่อบันทึกข้อมูลอื่นของผู้ถือบัตรด้วยก็ได้ แต่ข้อมูลที่บันทึกไว้ในหน่วยความจำดังกล่าวต้องไม่สามารถเปิดเผยต่อบุคคลหรือหน่วยงานซึ่งมิใช่เป็นผู้จัดทำหรือรวบรวมข้อมูลนั้นได้ เว้นแต่เป็นข้อมูลทั่วไปที่ปรากฏอยู่บนบัตร หรือเป็นการเปิดเผยต่อหน่วยงานที่มีความจำเป็นต้องทราบข้อมูลนั้นเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ของผู้ถือบัตรโดยได้รับความยินยอมจากผู้ถือบัตรหรือเพื่อประโยชน์ของรัฐ หรือเพื่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง"

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๘ การขอมีบัตร การขอมีบัตรใหม่ การขอเปลี่ยนบัตร การออกบัตร และการออกใบรับและการออกใบแทนใบรับ ให้เป็นไปตามแบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่สามารถออกบัตรให้ผู้ยื่นคำขอได้ในวันเดียวกัน ให้ออกใบรับแก่ผู้ยื่นคำขอ

ใบรับหรือใบแทนใบรับนั้นให้ใช้ได้เสมือนบัตรตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในใบรับหรือใบแทนใบรับ และการใช้ใบรับหรือใบแทนใบรับให้ใช้ร่วมกับบัตรเดิม เว้นแต่เป็นกรณีการขอมีบัตรครั้งแรกหรือบัตรหายหรือถูกทำลายทั้งหมด"

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๐ ภายใต้บังคับมาตรา ๗/๑ ผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงจะขอตรวจหลักฐาน รายการหรือข้อมูลใดเกี่ยวกับบัตร และจะขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ถ่ายเอกสารหรือคัดและรับรองสำเนาด้วยก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง"

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๑ เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการขอมีบัตรตามมาตรา ๖ ผู้ซึ่งต้องมีบัตรตามมาตรา ๕ ซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไป หรือบุคคลซึ่งมีหน้าที่ยื่นคำขอมีบัตรแทนตามมาตรา ๖ ฉ แล้วแต่กรณี ไม่ยื่นขอมีบัตร ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการขอมีบัตรใหม่ตามมาตรา ๖ ตรี วรรคหนึ่ง หรือการขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตรตามมาตรา ๖ จัตวา วรรคหนึ่ง ผู้ถือบัตรซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไปหรือบุคคลซึ่งมีหน้าที่ยื่นคำขอมีบัตรแทนตามมาตรา ๖ ฉ แล้วแต่กรณี ไม่ยื่นขอมีบัตรใหม่ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท

ในกรณีตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หากผู้ซึ่งต้องมีบัตรหรือผู้ถือบัตรซึ่งมีอายุไม่ถึงสิบห้าปีได้ยื่นคำขอด้วยตนเองแล้ว ให้บุคคลซึ่งมีหน้าที่ยื่นคำขอแทนตามมาตรา ๖ ฉ ไม่ต้องรับโทษ"

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒

"มาตรา ๑๒ ผู้ใดเข้าถึงข้อมูลหรือเปิดเผยข้อมูลที่บันทึกไว้ในหน่วยความจำตามมาตรา ๗/๑ อันมิใช่ข้อมูลทั่วไปที่ปรากฏอยู่บนบัตรตามมาตรา ๗ โดยมิได้รับความยินยอมจากผู้ถือบัตร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการเข้าถึงข้อมูลหรือเปิดเผยตามมาตรา ๑๐ หรือตามคำสั่งศาล หรือเข้าถึงข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐที่จำเป็นต้องใช้ข้อมูลนั้นในการปฏิบัติหน้าที่"

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๓ ผู้ถือบัตรซึ่งเสียสัญชาติไทยผู้ใด

(๑) ไม่ส่งมอบบัตรหรือใบรับหรือใบแทนใบรับตามมาตรา ๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๒) ใช้หรือแสดงบัตรหรือใบรับหรือใบแทนใบรับ ซึ่งตนหมดสิทธิใช้ตามมาตรา ๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปีและปรับไม่เกินสองแสนบาท

มาตรา ๑๔ ผู้ใด

(๑) ยื่นคำขอมีบัตรโดยมิได้มีสัญชาติไทย ด้วยการแสดงหลักฐานอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๒) แจ้งข้อความหรือแสดงหลักฐานอันเป็นเท็จต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ในการขอมีบัตรตามมาตรา ๖ หรือการขอมีบัตรใหม่ตามมาตรา ๖ ตรี หรือการขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตรตามมาตรา ๖ จัตวา อันมิใช่เป็นกรณีตาม (๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๓) ปลอมบัตรหรือใบรับหรือใบแทนใบรับ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๔) ใช้หรือแสดงบัตรหรือใบรับหรือใบแทนใบรับ อันเกิดจากการกระทำความผิดตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

ถ้าผู้กระทำความผิดตาม (๔) เป็นผู้กระทำความผิดตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ด้วย ให้ลงโทษตาม (๑) (๒) หรือ (๓) แล้วแต่กรณี แต่กระทงเดียว

7

ถ้าผู้กระทำความผิดหรือผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) เป็นเจ้าพนักงานออกบัตร เจ้าพนักงานตรวจบัตร หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปีและปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสามแสนบาท"

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๗ ผู้ถือบัตรหรือใบรับหรือใบแทนใบรับซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไปผู้ใดไม่สามารถแสดงบัตรหรือใบรับหรือใบแทนใบรับ เมื่อเจ้าพนักงานตรวจบัตรขอตรวจ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท"

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้อัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๑๔ บรรดาคำขอที่ยื่นตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือเป็นคำขอที่ได้ยื่นตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๕ บรรดาบัตร ใบรับหรือใบแทนใบรับที่ออกตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะหมดอายุตามที่ระบุไว้ในบัตร ใบรับหรือใบแทนใบรับนั้น

บัตร ใบรับหรือใบแทนใบรับตามวรรคหนึ่งซึ่งยังไม่หมดอายุ ผู้ถือบัตร ใบรับหรือใบแทนใบรับประสงค์จะมีบัตรใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ยื่นคำขอมีบัตรต่อพนักงานเจ้าหน้าที่โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

มาตรา ๑๖ ผู้ใดไม่ต้องมีบัตรหรือได้รับยกเว้นไม่ต้องมีบัตรตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ แต่ต้องมีบัตรตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ยื่นคำขอมีบัตรต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในกรณีจำเป็นรัฐมนตรีจะประกาศขยายระยะเวลาตามวรรคหนึ่งออกไปอีกก็ได้

มาตรา ๑๗ ในวาระเริ่มแรกแต่ไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับกับบุคคลตามที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่ตัดสิทธิบุคคลเหล่านั้นที่จะขอมีบัตร

มาตรา ๑๘ ให้บรรดากฎกระทรวงและประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ยังคงใช้ได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

ถูกต้องตามมติของรัฐสภา

(นางพรรณิภา เสริมศรี)
ผู้อำนวยการสำนักการประชุม
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) การออกบัตรตามมาตรา ๖ จัตวา	ฉบับละ ๑๐๐ บาท
(๒) การออกใบแทนใบรับ	ฉบับละ ๑๐ บาท
(๓) การขอคัดและรับรองสำเนาข้อมูลเกี่ยวกับบัตร	ฉบับละ ๑๐ บาท

ถูกต้องตามมติของรัฐสภา

(นางพรรณิภา เสริมศรี)
ผู้อำนวยการสำนักการประชุม
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

10

ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการการปกครอง
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

คณะกรรมาธิการการปกครองได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... แล้ว เห็นควรตั้งข้อสังเกต ดังนี้

๑. คณะกรรมาธิการได้แก้ไขเพิ่มเติมเหตุผล ดังนี้

"เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้ผู้มีสัญชาติไทยทุกคนต้องมีบัตรประจำตัวประชาชน ~~ตั้งแต่เด็ก~~ไว้ใช้แสดงตนเพื่อประโยชน์ในการเข้ารับบริการสาธารณะของรัฐ ~~และ~~จึงได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการการออกบัตรประจำตัวประชาชน เพื่อให้สอดคล้องกับการที่รัฐจะนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริการประชาชนในด้านต่าง ๆ ผ่านทางบัตรประจำตัวประชาชน เพื่อประโยชน์ของผู้ถือบัตรประจำตัวประชาชน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชน เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการดังกล่าวและสภาวการณ์ปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้"

สำหรับการแก้ไขเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติจากการทำบัตรตั้งแต่เด็กแรกเกิด ให้เป็นการทำบัตรตั้งแต่อายุ ๗ ปีบริบูรณ์ ด้วยเหตุผลสนับสนุนประกอบด้วย

๑.๑ เพื่อให้สอดคล้องกับการศึกษาภาคบังคับ

๑.๒ เพื่อให้เป็นมาตรฐานสอดคล้องกับประเทศอาเซียนที่กำหนดอายุเริ่มแรกการทำบัตรไว้มากกว่า ๔ ปี

๑.๓ ไม่เป็นภาระและความยากลำบากแก่บิดา มารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลซึ่งรับดูแลผู้นั้นอยู่ในท้องที่ทุรกันดารห่างไกล

๑.๔ เกี่ยวกับสรีระของเด็กในช่วงเด็กเล็ก มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างค่อนข้างมาก

ทั้งนี้ นายเรืองไกร ลิกิจวัฒนะ ได้เสนอคำแปรญัตติซึ่งมีความสอดคล้องกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการด้วย

๒. การกำหนดข้อยกเว้นผู้ไม่มีบัตรไว้ในกฎกระทรวงเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการกำหนดให้บุคคลที่เห็นสมควรได้รับการยกเว้น นอกจากพระบรมวงศานุวงศ์ได้ครอบคลุมยิ่งขึ้น เช่น คนทุพพลภาพ คนวิกลจริตและจิตฟั่นเฟือน

๓. บัตรให้ใช้นับแต่วันออกบัตรและมีอายุแปดปีนับแต่วันเกิดของผู้ถือบัตรที่ถึงกำหนดภายหลังจากวันออกบัตร ด้วยเหตุผลดังนี้

๓.๑ เมื่อทำบัตรครั้งแรกอายุ ๗ ปีบริบูรณ์ จะทำบัตรครั้งที่สองอายุ ๑๕ ปี ซึ่งจะสอดคล้องกับการเปลี่ยนคำนำหน้านามเป็นนายและนางสาว

๓.๒ บัตรอายุ

๓.๒ บัตรอายุ ๑๐ ปี ระยะเวลานานเกินไป คดีบางคดีมีอายุ ๕ ปี

๓.๓ บัตรที่มีอายุ ๑๐ ปี อาจมีการเสื่อมสภาพของบัตร เนื่องจากการใช้งานทำให้บัตรชำรุดเสียหายได้

๔. การบังคับใช้กฎหมายของการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน

๔.๑ การจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน ให้แก่ผู้มีอายุตั้งแต่ ๗ ปีขึ้นไป เป็นการพิสูจน์ตัวบุคคล เป็นหลักฐานเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ จึงถือว่า เป็นหน้าที่ของประชาชนจะต้องไปทำบัตร มิใช่เป็นสิทธิที่จะทำก็ได้ไม่ทำก็ได้ จึงต้องมีสภาพบังคับ ผู้ฝ่าฝืนไม่มายื่นทำบัตรภายในกำหนดระยะเวลา จะต้องมีการลงโทษเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการบังคับใช้กฎหมาย (เด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี ตามกฎหมายไม่ต้องรับโทษ)

๔.๒ บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งรับดูแลจึงมีหน้าที่ยื่นคำขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตรผู้มีอายุไม่ถึง ๑๕ ปี หากไม่มายื่นคำขอมีบัตรตามกำหนดระยะเวลา เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาก็ต้องรับโทษ เว้นแต่ผู้ถือบัตร ซึ่งมีอายุไม่ถึง ๑๕ ปี ได้มายื่นคำขอด้วยตนเองแล้ว บุคคลที่มีหน้าที่ยื่นคำขอแทน คือ บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล ก็ไม่ต้องรับโทษ (ซึ่งโดยข้อเท็จจริง บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล ก็จะเป็นผู้พาเด็กที่มีอายุไม่ถึง ๑๕ ปี มาทำบัตร และในการทำบัตรก็จะต้องให้ผู้ทำบัตรไปถ่ายรูปทำบัตรด้วยตนเอง ซึ่งวรรคท้ายในมาตรา ๑๑ ของมาตรา ๙ ก็ยกเว้นไว้ว่าถ้าผู้ทำบัตรมาทำบัตรด้วยตนเองก็ไม่ต้องรับโทษ)

๕. ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการที่ให้สิทธิแก่ผู้มีอายุไม่ถึง ๑๕ ปี สามารถยื่นคำขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตรได้ด้วยตนเอง

การที่กฎหมายกำหนดให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งรับดูแลมีหน้าที่ยื่นคำขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตรแทนผู้มีอายุไม่ถึง ๑๕ ปี แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ที่มีอายุไม่ถึง ๑๕ ปี ในการที่จะยื่นคำขอด้วยตนเองนั้น เป็นการให้สิทธิแก่เด็กเป็นอย่างมาก ดังนั้น ต้องมีการพิจารณาอย่างรอบคอบและต้องให้ความคุ้มครองสิทธิดังกล่าวของเด็กด้วย มิฉะนั้น อาจก่อให้เกิดปัญหาหลายประการ เนื่องจากเด็กที่มีอายุ ๗ - ๘ ปี บางคนอาจยังไม่มีวุฒิภาวะเพียงพอในการที่จะไปดำเนินการเพื่อขอมีบัตรประจำตัวประชาชนได้เองโดยลำพัง หรือหากปล่อยให้เด็กไปดำเนินการเองโดยลำพังแล้วอาจก่อให้เกิดการล่วงละเมิดสิทธิเด็ก เช่น มีการถ่ายรูปของเด็กที่ไม่เหมาะสมเก็บไว้ หรือเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ออกบัตรประชาชนให้แล้วเด็กอาจจะไม่สามารถตรวจสอบความถูกต้องของบัตรประชาชนที่พนักงานเจ้าหน้าที่ออกให้แล้วได้ ดังนั้น การให้สิทธิแก่เด็กที่มีอายุไม่ถึง ๑๕ ปี ดังกล่าวนั้นควรมีการปกป้องคุ้มครองสิทธิของเด็กด้วย นอกจากนี้ การที่ให้เด็กสามารถนำทะเบียนบ้านและสูติบัตรซึ่งเป็นเอกสารสำคัญไปแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อขอมีบัตรประชาชนด้วยตนเองโดยลำพังอาจทำให้เอกสารสำคัญดังกล่าวสูญหายได้ และอาจก่อให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการที่จะต้องตรวจสอบว่าเด็กได้ไปลักขโมยเอกสารนั้นมาจากที่ใดหรือไม่ด้วย

๖. เพื่อให้ ..

๖. เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการขยายระยะเวลาการจัดทำบัตร เมื่อมีเหตุจำเป็น โดยออกเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทยของรัฐมนตรี

ถูกต้องตามมติของวุฒิสภา

(นางสาวศิริพงษ์ อาศนะเสน)
ผู้อำนวยการสำนักการประชุม
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา